

Lagar, regler och normer

Lektionsplanering

1. Diskussion - lagar, regler och normer

I vårt samhälle har vi en mängd olika lagar och regler. Be eleverna att ge exempel på lagar och regler runt omkring oss. Det kan vara trafikregler, trivselregler i klassrummet, regler inom fotboll och andra sporter, regler hemma i familjen, lagar i Sverige, m m

Varför vi har lagar och regler?

Alla olika lagar och regler finns i samhället för att alla ska kunna komma överens och må bra.

Vad skulle hända i ett samhälle utan lagar och regler tror du?

De starka tar makten, lagarna skyddar ofta dem som är svaga.

Fundera över vilka beteenden som bryter olika normer

Exempelvis att inte hälsa tillbaka på någon som hälsat på dig, att tränga sig före i kön, att strunta i duschen efter träningen...

Tror du att normer, regler och lagar påverkar varandra?

På vilket sätt? Varför?

2. Skapa en bild av vad du tror skulle hända i ett samhälle utan lagar regler och normer

Eventuellt kan man inleda med att prata om hur de starka skulle ta makten, och att lagarna ofta skyddar dem som är svaga. Eleverna kan använda sig av olika tekniker - skissa, måla göra ett collage av utklippta bilder...

Diskutera bilderna efteråt - vad ger de för budskap, kan de tolkas på olika sätt?

3. Vilka beteenden bryter olika normer? Gör en kortfilm

Eleverna får fundera över vilka beteenden som bryter olika normer.

Exempelvis att inte hälsa tillbaka på någon som hälsat på dig, att tränga sig före i kön, att strunta i duschen efter träningen...

Därefter får de göra en kortfilm om någon som bryter mot någon norm.

Låt eleverna börja med att rita ett synopsis, lite som en seriesida - med en bild för varje scen. I varje grupp utses en projektledare, en regissör, skådespelare och fotograf. Redigeringen kan eleverna göra gemensamt under ledning av projektledaren.

Fakta

Lagar, regler och normer

En lag är en regel som riksdagen bestämt. Om du bryter mot en lag får du ett straff.

En regel är något man kommer överens om inom en grupp. Till skillnad från en lag så får du inget rättsligt straff om du bryter mot en regel. I spelregler kan det finnas straff som till exempel rött och gult kort i fotboll, men ingen får sitta i fängelse eller betala böter för att ha brutit en regel på fotbollsplanen.

Normer är varken lagar eller regler. De är mer som underförstådda regler som handlar om vad man får och inte får göra i olika situationer för att andra ska tycka att man beter sig "normalt". Normer kan vara olika i olika kulturer – och ibland uppstår kulturkrockar där normerna inte stämmer överens.

